

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ МОБІЛЬНОГО ЖИТЛА ДЛЯ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначено особливості об'ємно-планувальних та технічних рішень, проектування та будівництва сучасних модульних будинків для вимушених переселенців. Проаналізовано фактори, що впливають на формування та розвиток мобільного житла в існуючих умовах.

Ключові слова: мобільні будинки, об'ємно-планувальні рішення, вимушені переселенці.

Abstracts

The features of the space planning and technical solutions of design and construction of modern modular houses for IDPs are determined. The factors influencing the formation and development of mobile housing in the existing conditions are analyzed.

Key words: mobile houses, space-planning solutions, internally displaced persons.

Вступ

Внаслідок повномасштабного російського вторгнення в Україні зруйновано чи пошкоджено більше 38,6 млн квадратних метрів житла. Десятки тисяч українців залишилися без домівок, більше 8 млн чоловік стали внутрішніми переселенцями, які потребують соціального захисту [1]. В умовах нової реальності, зі зруйнованою інфраструктурою, виробництвом, житловим сектором, серед іншого постає необхідність в найкоротші терміни розпочати проектування та будівництво будинків швидкої збірки – мобільного житла (зокрема модульно-каркасного типу).

Метою статті є синтез унікального закордонного та вітчизняного досвіду, отриманого при проектуванні модульного житла та вибору сучасних раціональних методів об'ємно-планувальних та технічних рішень, проектування та будівництва сучасних модульних будинків.

Результати дослідження

Сьогодні мобільні житлові технології здобули нової актуальності. Конструктивно-технологічні особливості такого типу житла дозволяють активно використовувати його, насамперед, для організації тимчасового проживання. Збірно-розбірні будинки можна використовувати для вимушених переселенців, тому що крім швидкого монтажу експлуатації на місці, будинки поєднують в собі мобільність, як можливість демонтажу і дислокації на нову територію. Будинки поєднують також ознаки капітальності, що дає можливість тривалої експлуатації на одному місці, при якій ніяких подальших переміщень даного житла вже не відбувається [2].

Усі сучасні модульні будівлі мають широку варіативність об'ємно-планувальних та технічних рішень. Єдиним обмеженням при зведенні таких будинків є висота - сучасні технології дозволяють будувати модульні будівлі не вище трьох поверхів. Для створення мобільних житлових осередків використовуються, головним чином, збірно-розбірні конструкції модульно-каркасно типу та конструкції блок-контейнерного типу [3].

Формування концепції вирішення житлового питання в українському архітектурному колі ґрунтується переважно на використанні технологій мобільного каркасного будівництва. Зокрема, на думку архітектора А. Єксарева (засновник Dekart Studio, м. Одеса), з огляду на закордонний досвід зведення такого роду будівель, основними перевагами мобільного модульного житла є [4]:

- просте локальне виробництво;
- логістичні переваги доставки та складання на будівельний майданчик матеріалів;
- компактність зберігання елементів на виробництві та будмайданчику;
- варіабельність об'ємно-планувальних рішень;

- мінімальне споживання енергії та мінімальне забруднення навколишнього середовища;
- можливість використовувати модулі як постійне житло;
- можливість переформатування тимчасового житла (рис. 1).

Рис. 1. Приклад житлових будинків модульно-каркасно типу [5].

Будівництво модульно-каркасних будинків для переселенців повинно мати комплексний характер, зокрема вирішення питання комунікацій, логістики та комунальної інфраструктури, питання фінансування будівництва та майбутньої трудової зайнятості переміщених мешканців [5]. Кабмін та місцеві влади у стислі терміни повинні приймати рішення про спрощене директивне виділення земель під такі проекти. Це можуть бути мініміста-супутники поряд з обласними центрами.

Висновки

Встановлено, що вирішення проблеми швидкого забезпечення вимушених переселенців якісним житлом потребує комплексного підходу із залученням широкого кола спеціалістів. Наразі є надзвичайно актуальною задачею формування концепції створення технологічного, енергозберігального, простого в експлуатації та найголовніше – індивідуального житла. Визначено, що особливості об'ємно-планувальних та технічних рішень модульно-каркасних будинків дають можливість вирішити питання швидкого забезпечення переселенців економічно-оптимальним житлом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Прямі збитки України від війни наблизилися до \$100 млрд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://apive.org/construccion-viviendas-ecuador-enfoque-sostenible/>
2. Авдєєва М. С., Капліна А. Б. Особливості формування житла для вимушених переселенців зони АТО / М. С. Авдєєва, А. Б. Капліна // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. Збірник. – К., КНУБА, 2015. – Вип. 38. – 187-194 с.
3. Цимбалова Т. А. Мобільне житло для студентів / Т. А. Цимбалова // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури – Д. ПДАБА, 2020. – Вип. 4. – 104-111 с.
4. Куди поселити людей, що залишилися без домівок через війну. Запитуємо архітекторів. The Village Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.the-village.com.ua/village/city/architecture/324679-kudi-poselityuyudey-scho-zalishilisya-bez-domivok-cherez-viynu-zapituemo-arhitektoriv>
5. Життя з нуля: як будівельний бізнес може допомогти тим, у кого більше немає домівки. Forbes Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forbes.ua/ru/lifestyle/zhittya-z-nulya-yak-budivelniy-biznes-mozhe-dopomogti-tim-ukogo-bilshe-nemaє-domivki-11042022-5330>

Мельник Олександр Володимирович – студент групи БМ-196, Факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: tetatet678@gmail.com

Субін-Кожєвникова Альона Сергіївна – к. архітектури, старший викладач кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: subinkozhevnikova@vntu.edu.ua

Melnyk Oleksandr Volodymyrovych – Faculty of Civil Engineering, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: tetatet678@gmail.com

Subin-Kozhevnikova Alona – Ph.D. (Candidate of Architecture), Senior Lecturer of Department of Construction, Municipal Economy and Architecture, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: subinkozhevnikova@vntu.edu.ua